

BELEIDSPPLAN

MUZIEK- EN DANSSCHOOL
HEILOO

2019 - 2023

December 2018

Voorwoord

Dat een muziekschool al zo lang deel uit maakt van een lokale gemeenschap zegt iets over het karakter van de mensen in Heiloo. Al die mensen -jong en oud- die in de afgelopen vijftig jaar wekelijks de MDH hebben bezocht, snappen dat je met muziek je leven een beetje mooier en de wereld om je heen een beetje leefbaarder maakt.

Hoe ziet de toekomst van de MDH eruit? Voor ons is dat helder. De MDH is over vijf jaar een open cultureel instituut voor kunsteducatie en participatie dat zoveel mogelijk mensen uit Heiloo (en mogelijk de BUCH) uitnodigt om deel te nemen aan muziek-, zang- en danslessen en -activiteiten. Waar samen leren, creëren en participeren centraal staat. Waar men cultuur kan opsnuiven en daar met elkaar veel plezier aan beleven. De organisatie is financieel gezond en in staat om naast inkomsten uit les gelden en publieke middelen ook een derde geldstroom aan te boren.

U ziet, de ambitie is er, maar we moeten tegelijkertijd ook eerlijk zijn. Want als we kijken waar we nu staan, dan zijn we er nog niet. Op korte termijn moeten we daarom eerst 'het huis op orde' krijgen. Er moet een nieuwe directeur gevonden worden. Het gebouw krijgt van binnen en buiten een 'make-over'. Daarnaast dient de organisatie in een stabielere vaarwater terecht te komen. De reorganisatie, als gevolg van de bezuinigingen in de afgelopen jaren, heeft grote druk gelegd op docenten en de staf. Het is voor hen van groot belang dat de rust terugkeert in de organisatie. Als aan deze voorwaarden is voldaan, dan heeft de MDH een goede basis om te bouwen aan de toekomst.

Tot slot. We realiseren ons dat de MDH in een unieke positie zit. In veel Noord-Hollandse plaatsen zijn er geen muziekscholen meer, of verkeren ze in zwaar weer. Zowel de gemeenteraad als het College van B&W van Heiloo hebben in 2016 ervoor gekozen om muziekonderwijs de ruimte te geven. Dat waarderen wij zeer. Het motiveert ons om ervoor te zorgen dat de MDH over 45 jaar het 100-jarig bestaan kan vieren.

Trends en ontwikkelingen

Algemeen

De MDH staat in verbinding met de wereld om haar heen. Het is daarom belangrijk een beeld te hebben van de context waarin de MDH zich heden ten dagen bevindt. Ook de lange termijn visie van de gemeente Heiloo op de toekomst van kunst en cultuur maakt hier deel van uit.

Veranderingen in kunst en cultuur en de participatiemaatschappij

De kunst- en cultuursector in Nederland heeft de afgelopen jaren te maken met ingrijpende veranderingen. De overheid is zichzelf structureel aan het terugtrekken. In lijn met de ideeën over de participatiemaatschappij, waarbij zelfregie en zelfredzaamheid centraal staan, worden kunst en cultuur ook steeds meer gezien als iets wat specifiek tot het particuliere domein behoort.

Demografische veranderingen

Als gevolg van demografische veranderingen - er worden steeds minder kinderen geboren in Nederland - ziet de MDH de afgelopen jaren een afname van jonge leerlingen. Tegenover de afname van jongeren, staat een toename van ouderen. De 55-plussers van nu kennen een actief leven. Velen zijn van goede gezondheid en beschikken gemiddeld over een aanzienlijk vermogen.¹ Het zijn de ouderen die meer dan gemiddeld tijd vrij hebben om te besteden aan hobby en/of verenigingsleven.

Online cultuur

Het is al een tijd gaande, maar de afgelopen jaren heeft het een vlucht genomen: muziekeducatie via internet. Via YouTube, gespecialiseerde platformen (onlinemuziekacademie.nl, muziekschool.nl), of tijdens live streaming-sessies kun je overal ter wereld muziekonderwijs volgen. Veelal zijn het individuele, niet opgeleide musici, die deze diensten aanbieden.

Visie Gemeente Heiloo

Na een uitgebreid traject van onderzoek, participatie en discussie met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties van Heiloo heeft de gemeente in oktober 2013 het ambitiedocument 'De Kracht van Heiloo - Toekomstvisie 2030' opgesteld. Een aantal uitgangspunten die van belang zijn voor de toekomst van MDH staan hieronder beschreven.

Gemeente als regisseur

Als 'regisseur'² wil de gemeente Heiloo zich richten op het versterken van de identiteit van Heiloo. Er is volgens de gemeente een groot potentieel aan deskundigheid aanwezig, met ruimte voor vernieuwing. Het dorp wordt gezien als een 'broedplaats' voor particuliere initiatieven waardoor innovatieve samenwerkingsverbanden tussen publieke en private partijen op het gebied van sport, cultuur en recreatie kunnen ontstaan.

¹ Bron: vergrijzing als kans.

https://www.ing.nl/media/ing_ebz_vergrijzing-als-kans_tcm162-113597.pdf

² Bron: De kracht van Heiloo, toekomstvisie 2030. Hoofdstuk 3

Trends en ontwikkelingen

Gemeente als facilitator

De gemeente Heiloo kiest voor de rol van facilitator. Zij is onderdeel van een netwerk en treedt verbindend op. Processen worden ondersteund, maar op basis van vertrouwen wordt de uitvoering overgelaten aan anderen. Ondersteuning is tijdelijk in de startfase van een project. Wanneer projecten hun levensvatbaarheid hebben aangetoond, stopt het faciliteren.

Gemeente als initiatiefnemer van innovatie

Vanuit 'innovatie' dragen sociale netwerken in Heiloo bij aan het ontstaan van initiatieven. Inwoners, ondernemers en ondernemende instellingen zetten hun creativiteit actief in bij de ontwikkeling van Heiloo. Inzet van flexibele subsidiegelden geeft een impuls aan deze innovatieve ideeën uit de samenleving.

Nota kunst en cultuur: 'Leven en Beleven'

In de nota 'Leven en Beleven' (2016) stelt de gemeente Heiloo dat 'kunst, cultuur en samenleving elkaar nodig hebben':

"Niet alleen omdat kunst en cultuur inspireert en bijdraagt aan een gedeelde identiteit maar ook omdat kunstenaars hun werk vaak inzetten om de wereld beter, mooier, schoner en leefbaarder te maken. Cultuur draagt bij aan de ontplooiing van burgers, aan kritisch kijken en denken, en stimuleert de creativiteit. Kunst en cultuur brengt mensen bij elkaar en kan bijdragen aan sociale cohesie en het overbruggen van tegenstellingen. Verder maakt kunst en cultuur Heiloo aantrekkelijk om te wonen én aantrekkelijk voor toeristen. Zo heeft kunst en cultuur ook een economische waarde voor Heiloo."

Aanvullend hierop heeft het college 4 speerpunten geformuleerd:

1. Muziek is plezier voor iedereen
2. Meer muziek in de klas
3. Samen muziek maken en beleven
4. Muziek voor kwetsbare doelgroepen

De MDH neemt deze speerpunten ter hand en formuleert haar activiteiten op basis van deze speerpunten.

Visie

Onze visie luidt als volgt:

De MDH Heiloo is een brede culturele dienstverlener met het accent op muziek- en danseducatie en participatie. Als organisatie bevordert de MDH de persoonlijke-, muzikale- en dansontwikkeling van haar leerlingen en participanten. Zowel in onze lessen als in onze andere diensten staat het samen creëren en plezier maken voorop.

Door samenwerking worden we sterker. Daarom zorgen we voor een optimale omgeving voor docenten, leerlingen en participanten. Met partners zijn we permanent op zoek om onze culturele dienstverlening te innoveren en verbeteren.

Missie

Het is onze missie om:

1. Muziek- en dansparticipatie aan te bieden aan alle inwoners van de gemeente Heiloo met speciale aandacht voor muziek- en danseducatie. De MDH richt zich daarbij op iedereen, van jong tot oud, maar in het bijzonder op degenen voor wie cultuurparticipatie niet vanzelfsprekend is.
2. Als MDH een zicht- en hoorbare culturele bijdrage aan Heiloo te leveren. We zijn - naast op onze eigen locatie - aanwezig op scholen, in voorstellingen op locatie en als partner actief in samenwerkingsverbanden met andere culturele instellingen.
3. Ervoor te zorgen dat cultuurparticipatie en -educatie, en specifiek muziek en dans, ook in de toekomst bereikbaar en beschikbaar blijft voor de inwoners van Heiloo.

Waarom Hoe Wat

De missie en de visie geeft de identiteit van de MDH weer. Waarom de MDH activiteiten ontplooit, hoe ze dit doet en wat dit concreet voor haar dienstverlening betekent is hieronder verder uitgewerkt.

Waarom

Muziek en dans inspireren en stimuleren de creativiteit. Participeren in muziek en dans draagt bij aan de ontplooiing van mensen en leert ze kritisch denken en kijken. Dit is zowel waardevol voor het individu als voor de maatschappij. Door samen muziek te maken en te dansen ontstaat interactie waardoor mensen dichterbij elkaar komen. Samen spelen en creëren geeft zin aan het leven. Daarnaast verrijkt de aanwezigheid van cultuur de leefomgeving.

MDH wil aan de ontplooiing van mensen en het verrijken van de maatschappij een bijdrage leveren.

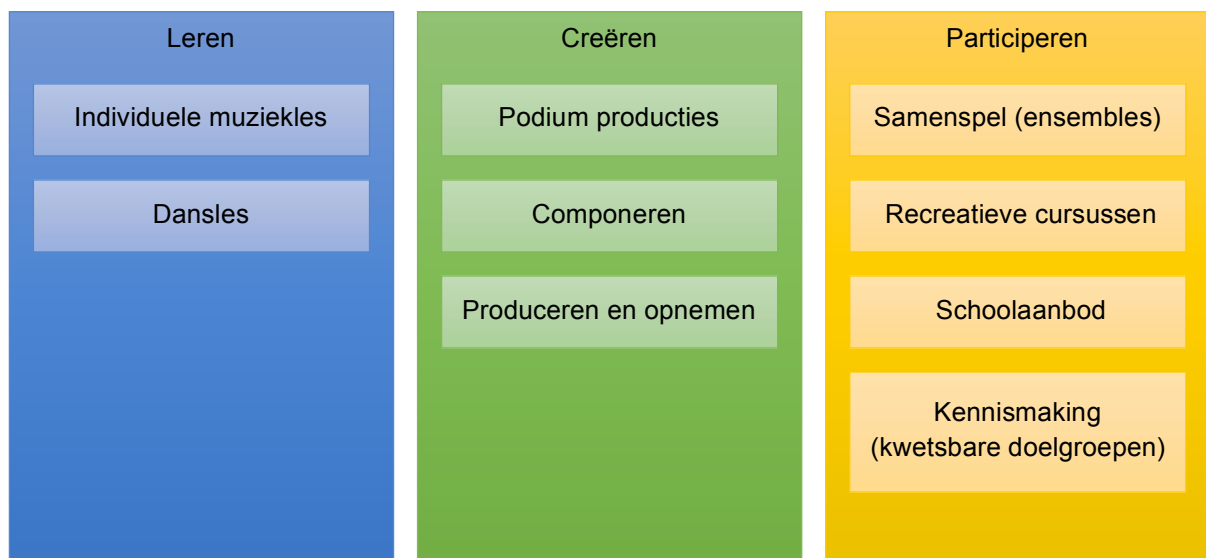
Hoe

MDH biedt de mogelijkheden om op het gebied van muziek en dans samen te spelen en te creëren. Om dit te kunnen doen heeft een mens vaardigheden nodig. Vaardigheden die hem/haar in staat stellen om samen te kunnen spelen en te creëren. MDH stelt mensen in staat om deze vaardigheden te leren.

Samengevat biedt MDH mensen de mogelijkheid om op het gebied van muziek en dans te leren, creëren en participeren. Op elk niveau en voor elke doelgroep.

Wat

MDH biedt diensten en producten aan die mensen in staat stelt om te leren, creëren en participeren in muziek en dans. De wens van de cursist of participant staat hierbij centraal. Waar mogelijk wordt op het gebied van creëren en participeren samengewerkt met andere culturele instellingen.

Strategie

Op basis van de trends, ontwikkelingen, onze visie en missie heeft de MDH de volgende strategie geformuleerd:

Creëren van een optimale onderwijsomgeving

De MDH-docenten geven hun muzieklessen in een professioneel geoutilleerde omgeving. Van een goed ingerichte lesruimte voor inspirerend onderwijs tot een online ICT-omgeving tbv communicatie en afsprakenbeheer met leerlingen. De onderwijsomgeving is schaalbaar wat het mogelijk maakt om snel te kunnen groeien.

Onderscheidend aanbod

De MDH biedt een onderscheidend aanbod. Bij ons spelen en creëren leerlingen en participanten samen (ensembles). Er zijn podium-activiteiten (op eigen podium in het gebouw aan 't Veld, maar ook elders). Hiermee onderscheidt de MDH zich van de zelfstandige muziekdocenten, waar de leerling vaak 1-op-1 les krijgt en niet tot weinig de mogelijkheid heeft om samen met anderen te spelen. Daarnaast is er gericht aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen. Met name kinderen, worden bij ons uitgedaagd om de grenzen te verleggen en risico's te nemen. Een instrument (leren) bespelen, solo of in een ensemble, kan daarom een louterend proces zijn waar men een leven lang profijt van heeft.

MDH gaat voor een dynamisch aanbod waarbij constant wordt ingespeeld op de behoeften uit de maatschappij. Nieuwe vormen van muziekbeoefening krijgen hierdoor een plek binnen MDH.

Ruimte voor echt talent:

De MDH wil graag tegemoet komen aan de behoefte van ambitieuze leerlingen. Daarom willen wij onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om een van de Nederlandse conservatoria te betrekken bij de vorming en begeleiding van jonge getalenteerde musici uit Heiloo.

Specialistische docenten en begeleiders

Ieder dienst van de MDH wordt verzorgd door een specialist. Een specialist beschikt over de juiste competenties en ervaring om de leerlingen of participanten nieuwe vaardigheden te leren, te inspireren en enthousiasmeren.

Doelgroepgericht aanbod

Met ons aanbod bedienen wij alle inwoners van Heiloo: de jonge en de oudere leerlingen, leden van muziek- en zanggroepen (koren), maar ook het basis- en voortgezet onderwijs kan bij ons terecht voor muziek- en danseducatie en -participatie. Iedereen kan zich bij de MDH door ontwikkelen. We proberen aan te sluiten bij de wensen en behoeften van ieder individu en iedere groep.

Wie de ambitie heeft, kan bij ons doorgroeien tot het startniveau van het conservatorium. Als culturele instelling, deels gefinancierd uit publieke middelen, hebben wij daarnaast de taak om elke inwoner van Heiloo te enthousiasmeren en plezier te laten beleven aan het maken en ervaren van muziek en dans. Specifieke aandacht gaat daarbij uit naar kinderen en andere groepen voor wie muziek- en dansonderwijs en -participatie in eerste instantie niet direct bereikbaar is. Muziek en dans zijn in zo'n geval vaak een middel voor sociaal contact, gezelligheid en saamhorigheid.

Serviceverlening en kennisuitwisseling

De MDH werkt idealiter samen met elke instelling voor kunst- en cultuureducatie in Heiloo of daarbuiten om de gemeentelijke speerpunten te realiseren. Wij delen onze specialistische kennis en expertise op het gebied van kunst- en cultuureducatie en -participatie. Ook organisaties die niet direct actief zijn in het culturele domein kunnen hiervoor bij ons terecht. Denk hierbij aan overheidsinstellingen, onderwijsorganisaties, bedrijfsleven.

Dit laatste strategische punt verdient overigens nog een extra toevoeging. Naast dat de MDH een centrale functie op gebied van muziek- en danseducatie en participatie in Heiloo wil vervullen, wil het ook een verbindende rol spelen bij culturele activiteiten in BUCH-verband. MDH zal daarom het initiatief nemen om een duurzaam samenwerkingsverband te ontwikkelen met culturele partners die zich bezighouden met (de educatie van) literatuur en beeldende kunst. Ook het primair (ABC-netwerk) en voortgezet onderwijs zal hierbij worden betrokken. Met hen samen kan aan de inwoners van een BUCH een hoog kwalitatief aanbod van culturele voorzieningen geboden worden.

Programma Huis op orde

Het belangrijkste voor de MDH, naast het aanbieden van (les)activiteiten, is om het huis op orde te krijgen. Dit levert de basis om op langere termijn van (meer)waarde te kunnen zijn voor de inwoners van de gemeente Heiloo.

Professionalisering organisatie

Om in de komende 5 jaar uit te kunnen groeien tot een open cultureel instituut voor kunsteducatie en -participatie is het van belang dat de MDH zich ontwikkelt tot een professionele en robuuste organisatie. Dit betekent dat we bestaande werkprocessen gaan doorlichten en waar nodig aanscherpen. Daarnaast kijken we naar de inrichting van de 'lesomgeving'. Het moderne muziekonderwijs vraagt een professioneel geoutilleerde omgeving: van een goed ingerichte lesruimte tot een online ICT-omgeving ten behoeve van communicatie en afsprakenbeheer met leerlingen. Ook de 'backoffice' zal efficiënter en praktischer moeten worden 'ingericht': inschrijven van nieuwe leerlingen, inschrijven voor cursussen, facturering, afhandeling (standaard) vragen zal zoveel mogelijk geautomatiseerd moeten worden.

We zullen daarnaast veel aandacht moeten besteden aan communicatie. Enerzijds intern, om alle medewerkers te betrekken bij en mee te nemen in de professionaliseringslag. Anderzijds extern, zodat de MDH als aanbieder van cultuureducatie zowel in beeld blijft bij huidige als nieuwe leerlingen/ouders.

Tot slot is het van belang om het bestuursmodel te evalueren en waar nodig te moderniseren zodat de organisatie meer slagkracht krijgt om de uitdagingen die in het verschiet liggen het hoofd te kunnen bieden.

Verbetering accommodatie

Al lange tijd heeft de accommodatie van de MDH geen aandacht gehad. Het gebouw voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd en moet daarom, zoals door de gemeente in de 'Nota Veranderopgave maatschappelijk vastgoed' wordt gesteld, 'de komende jaren ingrijpend worden gerenoveerd'. De gemeente Heiloo heeft de verplichting het onderhoud, zoals dat geldt voor accommodaties in het eigendom van de gemeente, uit te voeren. De MDH heeft de taak om het interieur aan te pakken.

Graag ziet de MDH de verbetering van de accommodatie in stappen en in gezamenlijkheid met de gemeente tot stand kan worden gebracht. Ook zodanig dat de bestaande primaire processen (lessen, uitvoeringen, optredens, gebruik door onderhuurders) niet (teveel) worden gehinderd. We vragen daarom aan de gemeente om namens beide stakeholders (de GH en MDH) een ingenieursadviesbureau in te schakelen dat ons bij de renovatie kan adviseren en begeleiden. In grote lijnen betekent dit dat een adviseur op basis van bestaande en eventuele nieuwe inventarisaties, wensen van zowel GH als MDH een overzicht maakt van alle nodige aanpassingen. Dat kan de basis vormen voor een concreet 'plan van eisen', wat leidt tot een 'plan van aanpak' met bestek, begroting en tijdsplanning. De voordelen zijn dat de renovatie doeltreffend, efficiënt en snel en kwalitatief uitgevoerd kan worden. Door een professionele begeleiding in te schakelen, verkleinen de GH en MDH het risico van uitval van lessen, ontevreden leerlingen/ouders, imago schade.

Programma Huis op orde

Daarnaast is het volgens de MDH, net zoals de gemeente Heiloo in de 'Nota Veranderopgave maatschappelijk vastgoed' aangeeft, van belang dat na de renovatie het gebouw 'multifunctioneel bruikbaar' is, met aandacht voor cultuureducatie en -participatie. Het gebouw heeft als primaire functie om muziek- en danslessen te kunnen geven, maar het gebouw moet ook gebruikt kunnen worden door andere organisaties die zich richten op cultuur, dan wel passen in de omschrijving zoals te vinden in de Bestemmingsomschrijving in het Bestemmingsplan Zuidwest: 'De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor: educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele en levensbeschouwelijke voorzieningen en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening.

Optimalisering gebruik accommodatie

Als eerste een situatieschets. De MDH heeft te maken met een onevenwichtig gebruik van haar accommodatie. De muziek- en danslessen worden met name in de middag en avond gegeven. In de ochtenden staat het gebouw, op incidenteel gebruik na, nagenoeg leeg. Daarnaast zal vanaf 1 januari 2018 het maandelijks huurbedrag, dat aan de gemeente Heiloo moeten worden betaald, flink stijgen. Sinds een aantal jaar heeft de MDH een aantal onderhuurders waarmee het de eigen kosten voor huur aan de gemeente kan compenseren. Echter, niet voor alle onderhuurders wil de gemeente dispensatie geven. Met andere woorden: de MDH moet in 2018 op zoek gaan naar nieuwe onderhuurders.

De toekomstige onderhuurders zijn idealiter actief in de cultuureducatie en -participatie, of moeten in ieder geval passen bij de activiteiten zoals die omschreven staan in het bestemmingsplan. Om de kans op het vinden van onderhuurders te vergroten, wil de MDH graag verder kijken dan de grenzen van de gemeente Heiloo. Mogelijk zijn er BUCH-breed partijen te vinden die geïnteresseerd zijn in het gebruik van onze ruimtes.

Cultuurconferentie

MDH is voornemens een cultuurconferentie te organiseren ten behoeve van het ontwikkelen van een cultuureducatie- en -participatienetwerk. Dit netwerk kan uitgroeien tot de HCA: *Heiloo Cultuur Alliantie*. Mogelijk kan de cultuurconferentie ook BUCH-breed worden ingestoken. Dit resulteert mogelijk in de BCA: BUCH Cultuur Alliantie.

Tot Slot

In de komende jaren gaan we er hard aan werken om dit beleidsplan ten uitvoer te brengen. De eerste stap is het uitwerken van een meerjarenplan met meerjarenbegroting. Dit beleidsplan en meerjarenplan vormen de basis voor de activiteiten die jaarlijks worden uitgevoerd.

